

Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981, tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts pasts@zm.gov.lv, www.zm.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika Nr. 10.1-1e/1472/2023

Ūz 04.07.2023 Nr. 41

Biedrībai "Zemnieku saeima"

Par LIZ pārvaldības sistēmas datu ievadišanas
termiņa pārceļšanu uz 2025. gadu

Zemkopības ministrija ir saņēmusi un izskatījusi biedrības "Zemnieku saeima" 2023. gada 4. jūlija vēstuli Nr. 41, kurā tiek aicināts vismaz līdz 2025. gadam atlikt obligāto nosacījumu par datu ievadi LIZ pārvaldības sistēmā.

Informējam, ka Valsts augu aizsardzības dienesta (turpmāk - VAAD) izveidotajā Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmā (turpmāk - LIZ PS) sniedzamā informācija ir daļa no tiešo maksājumu klimata un vides shēmu jeb ekoshēmu atbalsta nosacījumiem. Prasīto informāciju nepieciešams sniegt, lai varētu pārlicināties par atbalsta nosacījumu izpildi, tādēļ nav iespējams pavisam atteikties no prasības par datu ievadi LIZ PS no 2023. gada. VAAD ir apliecinājis, ka tiek pilnveidota LIZ PS sistēma, lai novērstu informācijas iesniegšanas grūtības un nodrošinātu sasaisti ar privātajām sistēmām. Tāpat VAAD darbinieki ir pretimnākoši un nepieciešamības gadījumā sniedz palīdzību lauksaimniekiem ar datu ievadi LIZ PS.

Saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 10.panta 1².punkta 3.apakšpunktu VAAD LIZ PS ir paredzēta plašas informācijas uzkrāšanai par augsni un augsnes izmantošanu. Ekoshēmu un agrovīdes pasākumu administrēšana ir tikai viens no LIZ PS izmantošanas mērķiem. Tādēļ VAAD ir apliecinājis, ka, izmantojot instrukcijas vai īpašas norādes LIZ PS, tiks skaidri norādītas informācijas sniegšanas prasības, kas obligāti nepieciešamas, pretendējot uz ekoshēmu un agrovīdes atbalstu.

Saskaņā ar VAAD sniegto informāciju tiek veikti būtiski LIZ PS uzlabošanas pasākumi, nodrošinot Lauku atbalsta dienesta (turpmāk - LAD) lauku nosaukumu un ģeogrāfiskās informācijas importu, augsnes analīžu rezultātu importu un to piesaisti atbalstam pieteiktajiem laukiem. Sistēmā ir pieejami VAAD veikto augsnes analīžu un agroķīmiskās izpētes pakalpojumu rezultāti, tāpat ir noslēgti sadarbības līgumi par datu importu uz LIZ PS ar Latvijā lielākajiem agroķīmisko pakalpojumu sniedzējiem. VAAD informēs lauksaimnieku organizācijas par veiktajiem uzlabojumiem sistēmā.

Šī gada 11. jūlijā notika ministrijas pārstāvju un biedrības "Zemnieku saeima" sanāksme kurā tika pārrunāts arī jautājums par privāto uzņēmumu informācijas sistēmu sasaisti ar LIZ PS. Sanāksmes laikā ministrija tika aicināta veikt lauksaimnieku aptauju, lai noskaidrotu, cik plaši

lauksaimnieki izmanto privātu pakalpojumu sniedzēju informācijas sistēmas mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu (turpmāk - AAL) lietošanas plānošanai un uzskaitēi un cik nozīmīga būtu LIZ PS sasaistes nodrošināšana ar privātajām sistēmām.

Informēju, ka ministrija, izmantojot LAD palīdzību, ir aptaujājusi lauksaimniekus, kas pretendē uz ekoshēmu atbalstu, par to izmantotajām datu pārvaldības sistēmām. Daļa lauksaimnieku ir jau snieguši atbildes, un provizoriskie aptaujas rezultāti uzrāda tendenci, ka vairāk kā puse respondentu pilnībā vai daļēji lauku vēstures datu uzkrāj paši savās saimniecībās (elektroniski vai papīra formātā). Dati, kas tiek uzkrāti tikai saimniecībās, būs jāievada LIZ PS pašiem lauksaimniekiem. Šie lauksaimnieki būtu aicināti negaidīt un iesniegt datus LIZ PS, lai varētu nodrošināt atbalsta pasākumu administrēšanu un savlaicīgu lēmumu pieņemšanu par atbalsta piešķiršanu.

Attiecība uz augsnes analīzēm visi respondenti izmanto VAAD vai tā sadarbības partneru pakalpojumus - SIA "AgTech", SIA "Augsnes Laboratorija", SIA "DOJUS Latvija", SIA "Precision Farming" un kooperatīvā sabiedrības "VAKS". Lielākā daļa respondentu, kuri izmanto kādus privāto uzņēmumu piedāvātos pakalpojumus mēslošanas līdzekļu un AAL uzskaitēi, ir norādījuši savās atbildēs tādu uzņēmumu sistēmas, ar kuriem VAAD ir jau noslēgta vai uzsākta sadarbība par datu importu - eAgronom, Geoface, LLKC "Mans lauks", Next Farming, VAKS. Tikai daži respondenti izmanto pakalpojumus no uzņēmumiem, no kuriem datu imports LIZ PS pagaidām nav paredzēts. Šādās situācijās šogad VAAD pieņems datus katras sistēmas atskaišu datņu formā. Sadarbspējīgo sistēmu klāsts pakāpeniski paplašināsies, tomēr tas būs atkarīgs no sistēmu izstrādātāju intereses veidot sasaisti ar LIZ PS.

Ja saimniecība izmanto privātu pakalpojumu sniedzēju informācijas sistēmas, AAL un mēslošanas līdzekļu uzskaitēi joprojām var veikt šajās sistēmās, un septembra beigās VAAD individuāli informēs saimniecības par uzskaites datu nosūtīšanas uz VAAD risinājumu šim gadam - automātisku datu apmaiņu vai privātu pakalpojumu sniedzēju informācijas sistēmu atskaišu datņu formā. Tomēr vēršam uzmanību, ka ikvienam lauksaimniekam, kurš ir pieteicis ekoshēmas atbalstu par slāpekļa un amonjaka emisiju un piesārņojumu mazinošu lauksaimniecības praksi, veicot tiešu šķidrā organiskā mēslojuma izkliedi un iestrādi vai minerālmēsļu precīzo izkliedi, ir jāpieslēdzas LIZ PS, lai sagatavotu mēslošanas plānu atbilstoši ministru kabineta noteikumu Nr. 198 "Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem" 18. pielikumā noteiktajai metodikai.

Pielikumā pievienota no VAAD saņemtā informācija par datu iesniegšanu LIZ PS, pretendējot uz kādu no trim ekoshēmām, kuru atbalsta piešķiršanā ir nozīmīga loma datu iesniegšanai LIZ PS.

Ministrs

D.Šmits

Kļaviņa, 67027644
baiba.klavina@zm.gov.lv